

xArt - MP kasa

Art ESIR služi za unos i fiskalizaciju računa. Može se koristiti **samo ako je izabrani PFR dostupan i operativan**. Na početku se proverava da li je izabrani PFR dostupan i ako nije, daje se upozorenje. Korisnik će moći da nastavi sa radom, ali neće moći da fiskalizuje račun.

Ako PFR nije operativan, korisnik može da dobije neku od sledećih poruka:

- PFR nije dostupan
- Neispravni PFR parametri
- PFR ne postoji
- Nije dozvoljeno izdavanje računa
- Kartica nije u čitaču
- Neispravan PIN

U svim slučajevima će vam biti dozvoljen nastavak radi, ali **nećete moći da izdajete račune**. Potrebno je izabrati drugi PFR ili korigovati odgovarajuće parametre.

Ekran kase je podeljen u dva dela: u gornjem se prikazuje tekući iznos na kasi, a u donjem stavke dokumenta koji se unosi. Između je statusna linija u kojoj se prikazuje broj kase, datum, ime kupca ako je izabran, kao i dokument koji se trenutno unosi.

The screenshot displays the xArt MP kasa interface. At the top, a large digital display shows the total amount: 24.000,00. Below this, the interface is divided into two main sections. The left section contains a table of items being added to the receipt. The right section shows a summary of the transaction, including the total amount, the cashier's name, and the payment method.

ŠIFRA	Naziv artikla	Stanje	VEL.	KOLIČ	CENA	POP%	CENA-POP
001	Patike za trčanje ASTRA	989	38	1	22.000,00	0,00	22.000,00
M001	Majica KAKOSEPISE	0	S	1	2.000,00	0,00	2.000,00

Art ESIR 1.0 (995/1.0) | Promet

Ukupno.....: 24.000,00
Kasir.....: Laza Lazic
Rabatna kartica..:
Dodatna kartica..:
Vezana prodaja...: ( )
Popust (%).....: 0,000
ZA PLAĆANJE.....: 24000,000

GOTOVINA.....: 24.000,00
Čekovi.....: 0,00
Virman.....: 0,00
Kartica.....: 0,00
Vaučeri.....: 0,00
Ostalo.....: 0,00

Novi račun

UNESITE DOBIJEN NOVAC...

Stavke se mogu unositi ukucavanjem šifre artikla, a može se koristiti i bar-kod ili naziv. Ako se unese validan bar-kod ili šifra, dobija se traženi artikal. Ako se unese kod koji nije prepoznat, program daje tabelu svih artikala iz koje možete birati željeni artikal:

ŠIFRA	NAZIV ARTIKLA	KOL.	VRSTA
001	Patike za trčanje ASTRA	1488	P
KR	Kreda	999	OST
M001	Majica KAKOSEPISE	-1	M
M1	Majica BELA	345	M
M2	Majica ŽUTA	300	M
PSP	Patike sportske	0	P

Iz ove tabele možete upisati novi artikal (F2) ili promeniti redosled sortiranja na naziv ili šifru (F9). Pritiskom na ENTER birate željeni artikal.

Posle izbora artikla bira se veličina artikla, ako je definisana za tu vrstu artikala. Kada se izabere artikal, ispisuje se njegov naziv, podrazumevana količina (=1) i tekuća prodajna cena. Količina se mora uneti za svaku stavku. (*13) Ukupan iznos računa se uvećava za iznos stavke. Kompletina tabela artikala se može dobiti i tako što se pritisne taster **Space**.

Uneta količina artikla se može menjati na tri načina:

- 1) Pritiskom na **Enter** na količini dobija se kursor i korisniku je omogućeno da unese novu količinu.
- 2) Pritiskom na taster "+" se količina artikla povećava za 1.
- 3) Pritiskom na taster "-" se količina artikla smanjuje za 1.

Korisnik takođe može na unetim stavkama menjati popust, kao i cenu, ukoliko mu je to dozvoljeno u pravima pristupa.

Mogu se koristiti sledeće komande:

Space – Tabela svih artikala. Korisnik može da pregleda artikle i njihovo stanje, ali ne može da odatle bira artikal.

F3 – Brisanje unete stavke. Pre brisanja sa postavlja kontrolno pitanje.

F4 – Izbor kupca. Ovde se bira kupac iz tabele kupaca. Program na osnovu njegovog PIB-a i JBBK-a formira polje za identifikaciju, koje mora biti u propisanom formatu. Ukoliko nije, dobija se odgovarajuća poruka. Slično se unosi opciono polje. Ova dva podatke se čuvaju posebno za svaki račun, pa je moguće koristiti generičke kupce u bazi, ba primer FIZIČKO LICE, AMBASADE i sl.

```
Kupac.....: Wings AG
ID kupca.....: 10:108359691
Opciono polje:
Veza st.račun: . .
```

Kupac mora imati ispravno upisanu identifikaciju po propisanom šifarniku. Ukoliko nije uneta propisana identifikacija, dobija se poruka:

```
Nije uneta ispravna identifikacija kupca!

Morate uneti jednu od oznaka:

10: PIB domaćeg kupca
11: JMBG fizičkog lica
12: PIB:JBKJS pravnog lica koje ima JBKJS
20: Broj LK domaćeg fizičkog lica
21: Broj izbegličke legitimacije
22: EBS broj stranog fizičkog lica
23: Broj pasoša domaćeg fizičkog lica
30: Broj pasoša stranog fizičkog lica
31: Broj diplomatske legitimacije/LK diplomata
32: LK Makedonija
33: LK Crna Gora
34: LK Albanija
35: Poreski ID iz strane države (TIN)
```

Ukoliko je unet PIB (9 cifara), program automatski dodaje oznaku 10: kao prefiks. Ako je u pitanju neki drugi slučaj, u polje PIB treba upisati celu identifikaciju, uključujući i prefiks.

Takođe se može uneti opciono polje sa brojem dokumenta koji bliže određuje namenu računa. Za to polje se takođe koristi propisani šifarnik i program neće dozvoliti nastavak rada dok se ne unese podatak u propisanom formatu.

Polje **Veza st.račun** se koristi u slučaju da se radi refundacija računa nastalih pre uvođenja nove fiskalizacije. Tada se unosi datum originalnog računa, kao i broj u sledećem formatu:

XXXXXXXX-IBFM-BI

Ovde je IBFM IBFM broj starog isečka, a BI broj isečka. Na primer: XXXXXXXX-AB123456-159.

Sh-F4 – Brisanje kupca sa računa.

F5 – Elektronski žurnal. Ovde se vide svi izdati računi. Računi se mogu tražiti po internom broju (brzo traženje), zatim sa Sh-F7 gde se zadaje deo broja fiskalnog računa. Komandom F7 se tabela može filtrirati po kupcu, a komandom F8 po tipu dokumenta. Komandom F11 se može štampati izabrani fiskalni račun.

Elektronski žurnal						
Dokum	Ref	INT.BROJ	BR.RAČ	BROJAČ	IZNOS	DATUM
Promet		16	SBGTAMVX-SBGTAMVX-79	55/79PP	17.600,00	20.04.22
Promet		17	NJKKR9YF-NJKKR9YF-1540	976/1540PP	19.800,00	20.04.22
Promet		18	NJKKR9YF-NJKKR9YF-1541	977/1541PP	19.800,00	20.04.22
Promet		19	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3087	1911/3087PP	22.000,00	24.04.22
Obuka		20	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3088	55/3088OP	22.000,00	24.04.22
Promet		21	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3089	1912/3089PP	22.000,00	25.04.22
Obuka		22	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3090	56/3090OP	22.000,00	25.04.22
Obuka		23	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3091	57/3091OP	22.000,00	25.04.22
Promet		24	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3092	1913/3092PP	22.000,00	25.04.22
Promet		25	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3096	1914/3096PP	22.000,00	25.04.22
Obuka		26	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3097	60/3097OP	22.000,00	25.04.22
Obuka		27	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3099	62/3099OP	22.000,00	25.04.22
Promet		28	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3100	1915/3100PP	18.487,39	25.04.22
Promet		29	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3101	1916/3101PP	18.487,39	25.04.22
Promet		30	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3102	1917/3102PP	18.487,39	25.04.22
Promet		31	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3104	1919/3104PP	18.487,39	25.04.22
Promet		32	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3105	1920/3105PP	18.487,39	25.04.22
Promet		33	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3107	1922/3107PP	22.000,00	25.04.22
Promet	ref	34	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3108	433/3108PR	22.000,00	25.04.22
Promet		35	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3109	1923/3109PP	22.000,00	25.04.22
Promet		36	NJKKR9YF-NJKKR9YF-3110	1924/3110PP	22.000,00	25.04.22

F6 – Vezivanje dokumenta za neki prethodni dokument. Ova opcija omogućava da se uspostavi veza sa drugim računima. Na primer, ovako se vezuje konačni račun za avansn refundaciju ili avansni za predračun. U tabeli računa možete tražiti račun kucanjem njegovog internog broja (brzo traženje), a moguće je koristiti i komandu Sh-F7 koja nalazi račun na osnovu zadatog broja računa. Referenca na prethodni dokument se upisuje u fiskalni račun. Ovde možete naći više detalja.

Sh-F6– Pregled stanja artikla po svim magazinima.

F7 – Unošenje podataka o primljenim čekovima građana.

Sh-F7 – Evidencija kredita.

Alt-F7 – Unos platne kartice.

F8 – Izbor vrste dokumenta. Izborom iz tabele možete izabrati jedan od dozvoljenih dokumenata ili odgovarajuće refundacije. Ovde možete naći više detalja o unosu raznih vrsta računa.

F9 – Zaključenje računa. Ova komanda prvo proverava da li je PFR dostupan. Ako nije, prekida se izvršenje. U suprotnom treba uneti podatke o plaćanju:

- **Kasir** -Bira se kasir.
- **Rabatna kartica**– Unosi se opciono broj rabatne kartice
- **Dodatna kartica** – Broj dodatne kartice
- **Vezana prodaja** – Da li je u pitanju vezana prodaja
- **Popust** – Popust na sve stavke računa.

ESIR podržava višestruko plaćanje istog računa putem više metoda plaćanja (gotovina, kartice...). Ukoliko se kursor postavi na naziv plaćanja, strelicama gore i dole se pomera izabrani iznos na željenu vrstu plaćanja, kako bi se izbegao naknadni unos podataka. Postoji i komanda **Alt-P** koja automatski dopunjava preostali iznos za plaćanje na tekućem načinu plaćanja.

F10 – Zaključenje smene

Sh-F10 – Pregled prethodnih smena, pri čemu je moguća štampa specifikacije smene komandom F5. Komanda F6 služi za štampu smene po prodatim artiklima. Pritiskom na ENTER se dobijaju računi u izabranoj smeni, ali se mogu dobiti i računi iz ostalih smena. Za svaki račun se može dobiti specifikacija sa stavkama računa.

Alt-I – Ova komanda ispisuje tekuću verziju ESIR-a, kao i podatke o poreskim stopama preuzetim od izabranog PFR. (*20)

Alt-P – Podešavanja parametara:

- **Izbor štampača za fiskalne račune** – za štampanje fiskalnih dokumenata se koristi poseban drajver koji se bira preko ove opcije.
- **Izbor skripta za račun** – ESIR podržava nekoliko predefinisanih skriptova za fiskalna dokumenta, ovde se bira podrazumevani. Svaki fiskalizovan dokument se automatski štampa u izabranom skriptu.
- **Automatska štampa** – Da li se po fiskalizaciji račun automatski štampa.
- **Fiskalni procesor** – Izbor PFR-a koji važi za tu kasu.

Ctrl-P – Zadavanje popusta u dinarima.

Kada se zaključi tekući račun, može se početi sa unosom novog. Početak novog računa označava bilo koja komanda ili početak unosa šifre nove stavke.